

У Мінску прайшоў Калядны дабрачынны балі кнігі

Каляды — час, калі здзяйсняюцца самыя заповітныя жаданні, час, калі проста неабходна верыць у чуды — і яны абавязкова адбудуцца. Адною з самых яркіх падзей 2012 года, які ў нашай краіне прайшоў пад знакам Кнігі, стаў Калядны дабрачынны балі кнігі. Летась сродкі, атрыманыя падчас святочнага аўкцыёну — а гэта больш як 33 мільёны рублёў, — былі накіраваныя ў Гарадзішчанскі дом-інтэрнат для дзяцей-інвалідаў з асаблівасцямі псіхафізічнага развіцця.

Вось і сёлета арганізатары не адмовіліся ад выдатнай магчымасці яшчэ раз зладзіць падарожжа ў краіну чудаў і здзяйснення жаданняў, а нераўнадушныя людзі атрымалі шанец далучыцца да дабрачыннай акцыі «Нашы дзеці», якая праводзіцца пад патранатам Прэзідэнта і Урада краіны. Так, у Нацыянальнай бібліятэцы Беларусі пад эгідай Міністэрства інфармацыі Рэспублікі Беларусь, Саюза выдаўцоў і распаўсюджвальнікаў друку, пры актыўным удзеле ААТ «Белкніга», а таксама беларускіх выдаўцоў, паліграфістаў, кнігараспаўсюджвальнікаў учора прайшоў Калядны дабрачынны балі кнігі.

Сродкі, атрыманыя ад правядзення святочнага аўкцыёну, дзе былі прадстаўлены адметныя лоты — сапраўды ўнікальныя выданні, будуць накіраваныя ў адзін з дзіцячых дамоў-інтэрнатаў.

Варта падкрэсліць, што дабрачынны аўкцыён не толькі застаецца такім жа цікавым і запатрабаваным сярод актыўных удзельнікаў культурнага жыцця краіны, але і пашырае свой колькасны склад. Калі летась тут было прадстаўлена каля 30 лотаў, аб'яднаных у 12 тэматычных груп, то сёлета са святочнага малатка «пайшло» каля 45 лотаў у 15 тэматычных групах. Але нязменным застаецца

аўкцыяніст — папулярны шоумен і тэлеведучы Аляксандр Бугаёў.

Падчас адкрыцця аўкцыёну і прадстаўлення тэматычнай групы лотаў «Вытокі» першы намеснік міністра інфармацыі Рэспублікі Беларусь Лілія Ананіч адзначыла:

— Гісторыя беларускага кнігавыдання пачалася ў далёкім 1517 годзе ў Празе. Наш першадрукар Францыск Скарына выдаў «Псалтыр» у перакладзе на беларускую мову. І ўжо цяпер у нашай краіне пад эгідай міністэрстваў інфармацыі, культуры, Мінгарвыканкама разгортваецца вялікая праца — каб Мінск у 2017 годзе атрымаў званне «Сусветная сталіца кнігі». І, канечне, такое права горад набывае не толькі дзякуючы гістарычным датам, а ў першую чаргу таму, якую ролю адыгрывае кніга ў нашым жыцці. Думаю, у гэтым кантэксце Добрачынны балі кнігі і аўкцыён — унікальнае і адзінае ў свеце мерапрыемства!

Падрабязнасці чытайце на стар. 9 ►

Аўкцыён для бібліяфілаў

Лоты, прадстаўленыя падчас святочнага аўкцыёну, што прайшоў сёлета ў межах Каляднага дабрачынага балю кнігі, — гэта сапраўды ўнікальныя выданні, вынік стараннай працы выдавецтваў, узор высокага майстэрства паліграфіі. Варта прыгадаць хаця б факсімільнае выданне «Жыцця Еўфрасіні Полацкай» (Выдавецтва Беларускага Экзархата), «Баркулабаўскі летапіс» («Беларуская Энцыклапедыя імя П. Броўкі») ці серыю «Сугучча сэрцаў» (Выдавецкі дом «Звязда»). Таму і не дзіўна, што яны выклікалі жывую цікавасць патэнцыяльных (а потым і рэальных) пакупнікоў. Пра многія з прадстаўленых выданняў мы ўжо распавядалі на старонках «Кніжнага свету», таму сёння звернем увагу на новыя, але ўжо прызнаныя прасекты, а таксама засяродзімся на сапраўдных знаходках для бібліяфілаў.

Рускія ў Беларусі. — Мінск: Макбел, 2010.

Той, хто набыў гэтае выданне падчас аўкцыёну, атрымаў у сваю калекцыю сапраўдную бібліяграфічную рэдкасць. Шыкоўная кніга пабачыла свет тры гады таму накладам усёго... 15 асобнікаў. І хоць зместам сваім яна адрасавана ў асноўным рускім, якія воляю лёсу апынуліся сталымі жыхарамі нашай краіны, думаецца, выданне зацікавіць і беларусаў. Адметна, што кніга падрыхтавана самімі сябрамі рускай дыяспары і распавядае пра тое, як складалася іх лёс.

Іван Шамякін. Вазьму твой боль. — Мінск: Мастацкая літаратура, 2013.

Янка Купала. Паўлінка. Тутэйшыя. — Мінск: Мастацкая літаратура, 2013.

Аўдыёкнігі, з'явіўшыся на рынку ў сярэдзіне 2000-х, сёння губляюць навізну ды страчваюць папулярнасць як з'ява, саступаючы месца выданням электронным. Але не варта думаць, што ў якасці лота на святочным аўкцыёне аўдыторыі былі прапанаваныя звычайныя аўдыёкнігі, створаныя на аснове класічных узораў беларускай літаратуры. Натуральна, гэта не

так. Перад намі таксама — сваясаблівая рытэты. Але не друкаванага, а прамоўленага слова, прыклады класічнай ігры акцэраў не на сцэне, а калі радзімікрафона. Так, запіс радыёспектакля «Вазьму твой боль», створанага на аснове аднайменнага рамана Івана Шамякіна, зроблены ў 1980 годзе. Тэкст чытаюць народныя артысты Беларусі Валянцін Белавосцік, Марыя Захарэвіч, Генадзь Гарбук, Мікалай Кірымчэнка і іншыя выдатныя акцёры.

Радыекампазіцыя камедыі Купалы «Паўлінка» з удзелам майстроў беларускай сцэны была запісана ў 1952 годзе, трагікамедыі «Тутэйшыя» — у 2011-м. Адметна, што акрамя спектакляў на дыску можна паслухаць гутаркі ў студыі з народнымі артыстамі Беларусі Віктарам Манаевым, Марыяй Захарэвіч і артысткай Аленай Сідаравай пра жыццё і творчасць.

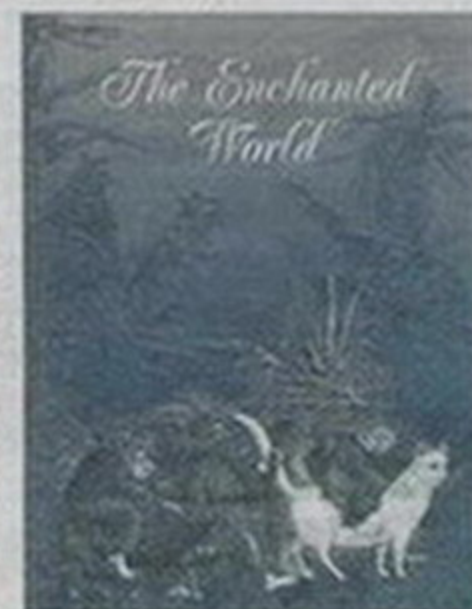

Кшыштаф Монвід Дарагастайскі. Гініка, альбо кніга пра коней. — Мінск: Юніпак, 2007.

Арыгінальнае выданне гэтай працы пабачыла свет у 1603 годзе. Тады кніга стала першым у Рэчы Паспалітай даведнікам па каняводстве і коннай яздзе. Яго аўтар — вялікі маршалак літоўскі Кшыштаф Монвід Дарагастайскі, чый радавы маёнтак знаходзіўся ў мураванай Ашмянцы (цяпер Ашмянскі раён). Выданне складаецца з чатырох частак. У першай аўтар распавядае пра гісторыю коннай язды, масці коней, іх прыкметы, правільнае гадавання племяннога

маладняку. Другая частка прысвечана пачатковай падрыхтоўцы баявых коней. У трэцяй вядзецца гаворка пра зброю, а чацвёртая, з назвай «Гініятрыя», — гэта сваясаблівы вестэрнарны даведнік, адкуль гаспадар даведасца пра хваробы коней, а таксама спосабы іх лячэння.

Сёння гэтае выданне ўяўляе цікавасць з некалькіх пунктаў гледжання. Як бібліяграфічная рэдкасць: на аўкцыён яно прадастаўлена з прыватнай калекцыі. Як твор мастацтва кнігі: ілюстрацыі да выдання зроблены вядомым мастаком, гравёрам Томашам Макоўскім. Як гістарычная крыніца, дакумент: тут можна знайсці шмат звестак пра жыццё шляхты ў Рэчы Паспалітай у пачатку XVII стагоддзя.

The Enchanted World = Чароўны свет: з беларускіх міфаў, паданняў і казак (на англійскай мове). — Мінск: Беларуская Энцыклапедыя імя П. Броўкі, 2013.

Цяперашні ўладальнік гэтага выдатнага лота, думаю, не пашкадуе... нават тройчы. Бо выданне — навінка ад «БелЭн імя П. Броўкі» — можа быць каштоўным, першае, сваім зместам: тут прадстаўлены найбольш папулярныя казачныя персанажы і вобразы беларускай міфалогіі, якія захаваліся ў духоўнай спадчыне беларусаў і да нашых дзён. Па-другое, мастацкім афармленнем. Над ілюстрацыямі працаваў вядомы беларускі мастак Валерый Славук. Па-трэцяе, мовай. Выхад кнігі на англійскай мове — досыць вялікая рэдкасць і нечаканасць для беларускага выдаўца. Але адразу ж зразумела, што такая кніга не толькі мае шырокую патэнцыяльную аўдыторыю (і яе ўяўныя межы не супадаюць з межамі нашай краіны), але і пашырае моўную кампетэнцыю беларускіх чытачоў, якія вывучаюць англійскую мову.

Марына ВЕСЯЛУХА

Эдуард Загарульскі. Белая Русь з сярэдзіны I тысячагоддзя да сярэдзіны XIII стагоддзя. — Мінск: Чатыры чвэрці, 2013.

Сёння сярод гісторыкаў вядуцца досыць актыўныя спрэчкі нахонт магчымых адказаў на, здавалася б, ужо не новыя пытанні паходжання беларускага этнасу, верагоднасці існавання адзінай дзяржавы ўсходніх славян. Некаторыя варыянты інтэрпрэтацыі гістарычных фактаў і зніхаў археалагічных раскопак ужо сталі кананічнымі і ўвайшлі ў школьную праграму, некаторыя ж і сёння падаюцца як альтэрнатыўныя і нават сенсацыйныя.

Гэтая праца беларускага гісторыка і археолага Эдуарда Загарульскага прапануе арыгінальныя рашэнні цэлага шэрагу пытанняў, звязаных са з'яўленнем і рассяленнем славян на тэрыторыі Усходняй Еўропы (у тым ліку на землях сучаснай Беларусі), фарміраваннем славянскага дзяржаўнага ўтварэння Русь і палітычнай гісторыі яе заходніх зямель — Белай Русі. Асаблівую ўвагу аўтар звяртае на развіццё манументальнага дойлідства і нават прапануе новыя даціроўкі некаторых помнікаў каменнай архітэктуры. Але не толькі гэтымі момантамі абмяжоўваецца аўтар. Эдуард Міхайлавіч у сваім даследаванні закранае таксама складаныя этнічныя працэсы, у тым ліку адметнасці фарміравання мовы мясцовага насельніцтва, этнічнай самасвядомасці, культурнай самаідэнтыфікацыі.